

PRACA KONKURSOWA

OPIS DOBREJ PRAKTYKI W ZAKRESIE UDZIELANIA NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ

Szanowni Państwo,

jako radca prawny udzielam porad prawnych w ramach nieodpłatnej pomocy prawnej. Od początku spotykam się z różnymi sprawami, niejednokrotnie o skomplikowanym stanie faktycznym i prawnym. Niemniej jednak przeważają sprawy, w których osoby uprawnione szukają pomocy w toczących się już postępowaniach sądowych albo sądownoadministracyjnych. Najczęściej zwracają się z prośbą o przygotowanie m. in. odpowiedzi na pozew, sprzeciwu od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym czy zarzutów od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym.

Niestety z uwagi na art. 3 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. *o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej* (t.j.: Dz. U. z 2021 r. poz. 945) nie jest możliwe sporządzenie projektów wspomnianych pism procesowych. Niemniej jednak chcąc udzielić oczekiwanej pomocy, w pierwszej kolejności informuję osobę uprawnioną o obligatoryjnych elementach pisma procesowego oraz zasadach jego wnoszenia. Dla skutecznego załatwienia sprawy osoby korzystającej z nieodpłatnej porady prawnej i tym samym podniesienia efektywności świadczonych usług korzystam ze wzorów znajdujących się w Katalogach usług podstawowych i uzupełniających w sprawach cywilnych i karnych dostępnych pod adresem: <https://wsoi.ms.gov.pl/do-pobrania/katalogi-uslug/>.

Warto wskazać, że dostępne katalogi w formacie PDF zawierają karty usług, czyli szczegółowe informacje dotyczące spraw, z jakimi obywatele mogą zwrócić się do sądów powszechnych w Polsce. W sposób jasny i czytelny zaprezentowano w nich treści dotyczące najistotniejszych zagadnień związanych z realizacją danej usługi, w tym co najważniejsze wzory pism, które spełniają wymogi formalne przewidziane w przepisach prawa.

Po wyszukaniu danej usługi (sprawy) drukuję odpowiednią kartę i przekazuję osobie korzystającej z nieodpłatnej porady prawnej. Posiadając wzór pisma, osoba może posiłkować się nim przy samodzielnym sporządzeniu pisma. Również w trakcie porady omawiam wzory pism w danej sprawie. Jednocześnie informuję osobę, że katalog usług (spraw) jest

powszechnie dostępny i może stanowić pomocnicze narzędzie w załatwieniu wielu różnych spraw.

Obecnie na stronie internetowej pomocy prawnej, porad obywatelskich i mediacji dostępnej pod adresem: <https://np.ms.gov.pl/> brak jest informacji o możliwości skorzystania ze wskazanych katalogów usług przez wszystkich zainteresowanych. Również takiej informacji nie ma na stronie internetowej dedykowanej dla wykonawców nieopłatnych porad prawnych, w zakładce „Baza wiedzy”.

Warto podkreślić, że każdy punkt nieodpłatnej pomocy prawnej wyposażony jest w komputer z dostępem do internetu oraz w drukarkę. Pozwala to na szybkie wyszukanie pożądaných informacji oraz wydrukowanie ich dla osoby uprawnionej. Nierzadko osoby korzystające z nieodpłatnej porady prawnej należą do grupy „osób wykluczonych cyfrowo”, czyli nieposiadających stałego dostępu do komputera, internetu oraz mających problemy ze sprawnym wyszukiwaniem aktualnych informacji prawnych za pośrednictwem sieci internetowej.

Mając powyższe na względzie uważam, że rozpowszechnienie informacji o dostępności katalogów usług wśród osób korzystających z nieodpłatnych porad prawnych, jak również wśród samych wykonawców, a także udostępnienie ich na stronie internetowej pomocy prawnej, porad obywatelskich i mediacji oraz na stronie dedykowanej dla wykonawców pozwoli przede wszystkim na:

- podniesienie poziomu jakości i efektywności świadczonych nieodpłatnych porad prawnych;
- skrócenie czasu udzielania porad prawnych;
- wzrost zadowolenia osób korzystających z nieodpłatnych porad prawnych, w szczególności osób, które zgłosiły się z prośbą o sporządzenie projektu pisma procesowego w toczącym się już postępowaniu sądowym i administracyjnosądowym, ponieważ otrzymają wzór pisma, które po omówieniu przez wykonawcę porady prawnej pozwoli im samodzielnie sporządzić prawidłowe pismo procesowe;
- wzrost świadomości prawnej wśród obywateli, w tym o przysługujących im środkach ochrony prawnej;
- usprawnienie pracy sądów powszechnych w Polsce.

Mam nadzieję, że moje rozwiązanie stosowane w świadczeniu nieodpłatnych porad prawnych zostanie dostrzeżone i w efekcie rozpowszechnione jako dobra praktyka w zakresie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej.